

Memo

Plaats
Meerssen, 2 februari 2010

Referentienummer
2852

Kenmerk

Aan
Gemeente Roermond t.a.v. mw S. Amory
Gemeente Roermond t.a.v. mw. S Pellemans

Kopie aan
Schipper en Bosch Projecten t.a.v. de heer P. Enkelaar
Wim van de Werf

Van
Roel van Ark – projectleider (06-53830754)
Jack Geraeds – senior KNA archeoloog

Betreft
Bestemmingsplan project Kop Hatendoer.
Noodzaak uitvoeren archeologisch onderzoek

Aanleiding

Naar aanleiding van de beoordeling van het concept bestemmingsplan heeft de gemeente Roermond aangegeven dat er ook een archeologisch vooronderzoek dient plaats te vinden. In deze memo wordt beschreven waarom het niet zinvol is om dit onderzoek (alsnog) uit te voeren.

Beschrijving van het voornemen en van het plangebied

In het plangebied Kop Hatendoer zal in de nabije toekomst woningbouw worden gerealiseerd. Hiertoe dienen de gebruikelijke onderzoeken worden uitgevoerd. Eén onderdeel is het archeologisch onderzoek. Volgens de gemeentelijke beleidskaart archeologie van de gemeente Roermond dient een archeologisch onderzoek worden uitgevoerd.

Uit een inventarisatie van de eerste gegevens blijkt het plangebied in de loop der tijd reeds enige ontwikkelingen te hebben meegemaakt waaruit de noodzaak van archeologisch onderzoek in twijfel kan worden gesteld.

Het plangebied maakt deel uit van het Maasplassengebied dat is gevormd door grootschalige grindwinning in de jaren '70 tot en met '90 van de vorige eeuw. In het gebied van de Zuidplas resteren nog enkele landstroken die niet zijn ontgrond. Een van die gebieden is het schiereiland Hatendoer. De inrichting van het gebied Hatendoer kent vier fases:

Fase 1: Voor de ontgroning bestond het plangebied volgens historische kaarten uit bouwland.

Fase 2: In de jaren 80 is het gebied ingericht als parkeerterrein – grasland (maaiveld hoogte ca. **19,30 m+ NAP**).

Fase 3: In de jaren '90 -'93 zijn in het kader van de herinrichting plannen ontwikkeld voor de realisatie van een verblijfsrecreatief park met ca. 100 woningen. Deze plannen zijn geconcretiseerd en uitgevoerd in 1992 – 1993. Destijds was het niet nodig om voorafgaande aan deze herinrichting archeologisch onderzoek uit te voeren.

De herinrichting betekende onder andere dat de bestaande situatie asfalt – teelaarde laag /deklaag werd verwijderd. Als gevolg van het verwijderen van de teelaarde en asfalt is het gebied afgegraven tot minimaal 19.00 m + NAP. Vervolgens werd het hele terrein opgehoogd naar een hoogte van minimaal 20,50 m + NAP tot 20,80 m + NAP. Tevens heeft men in deze Fase ook reeds het hoofdriool gelegd. Deze ligt op een diepte variërend van 18,10 tot 19,50 m + NAP.

Voor de realisatie van de woningen moest men anticiperen en als gevolg van het hoogwater én de daarop volgende standstill beleid m.b.t. bouwen in het Maasdal is de bouw niet doorgegaan met als gevolg dat er een bouwgereed gebied ligt (met wegen, riolering, oeverafwerking en een haven) dat is stil komen te liggen. (zie bijgaande foto's)

Fase 4: Inmiddels is het beleid m.b.t. bouwen in het rivierbed van de Maas veranderd. Er zijn nieuwe bouwplannen opgesteld die verder invulling geven aan het "bouwgereed gebied" van Hatendoer. Echter, Om de kans op overstrooming te beperken is het nieuwe bouwproject hierop aangepast. Zo zullen de woningen op terpen worden gebouwd. Hiertoe zal het terrein ter plaatse worden opgehoogd naar **21,80 m + NAP**. De overige woningen komen in principe op palen te staan. Kortom ten behoeve van de bouw wordt het terrein deels verder opgehoogd. De bestaande wegen worden nagenoeg gehandhaafd inclusief de bestaande riolering.

Uitvoeren van archeologisch onderzoek

Op grond van bovenstaande gegevens blijkt dat het oorspronkelijk maaiveld met circa 1,3 meter is opgehoogd en nog verder zal worden opgehoogd tot circa 1,5 m. In het gebied is de nodige infrastructuur reeds aangelegd. De toekomstige woningbouw zal op terpen plaatsvinden en tevens zullen de woningen op palen worden gebouwd.

De toekomstige ingrepen in het plangebied zullen derhalve een geringe verstoring van het oorspronkelijk bodemprofiel tot gevolg hebben. Zelfs al zouden graafwerkzaamheden plaatsvinden zullen deze zich beperken tot in het opgehoogd pakket waardoor het oorspronkelijk bodemprofiel niet zal worden verstoord. Naar waarschijnlijk zal de enige verstoring plaatsvinden als gevolg van het plaatsen van de palen. Hierdoor kan het oorspronkelijk maaiveld worden verstoord.

Verstoring van het bodemprofiel betekent dat mogelijk aanwezige archeologische waarden eveneens kunnen worden verstoord. De verwachting voor het aantreffen van archeologische waarden is volgens de IKAW laag. Ook op de beleidskaart van de gemeente Roermond heeft het gebied een lage verwachting maar met de kans op het aantreffen van op water gerelateerde archeologische vondsten. De kans is gebaseerd op het feit dat de Maas in het verleden nabij het plangebied heeft gestroomd voordat deze in de Middeleeuwen werd verlegd. Het nadeel van op water gerelateerde vondsten is dat deze door middel van regulier onderzoek niet zijn op te sporen. Alleen door middel van archeologische begeleiding van de graafwerkzaamheden worden deze vondsten in de regel aangetroffen. De kans op het aantreffen van deze vondsten tijdens de in het plangebied uit te voeren werkzaamheden wordt echter zeer klein geacht. Enerzijds vanwege het feit dat de Maas op enige afstand van het plangebied heeft gestroomd waardoor de kans dat dergelijke vondsten in het plangebied voorkomen zeer klein is en anderzijds dat de geplande bodemingrepen niet zullen reiken tot het niveau waar deze vondsten kunnen worden aangetroffen. Wel zouden door het plaatsen van de palen mogelijk vondsten kunnen worden verstoord. De verstoring zal naar verwachting echter minimaal zijn.

Archeologisch onderzoek voor het plangebied Hatendoer wordt dan ook niet zinvol geacht. Het opsporen van mogelijk op water gerelateerde vondsten staat niet in verhouding tot de mogelijke resultaten ervan. Immers de verstoring die als gevolg van het plaatsen van de palen gaat plaatsvinden is minimaal. Voorgesteld wordt om de verplichting tot het uitvoeren van archeologisch onderzoek te heroverwegen.

